

FELVIDÉKI HIRADÓ

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Égész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér

Lapunk számára hirdetések minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.

Nyitlitter-sora 40 fillér

A jószívű emberekhez!

A legnagyobb boldogság abban rejlik, hogy szenvedő embertársaink kinjai csillapítsuk és nyomorát enyhítsük

Augustza Főhercegnő.

Közeledik november elseje, a halottakra való emlékezés szomorú napja. E napon kigyulnak az a sirokon a kegyelet imbolygó fényei és kivirulnak az emlékezés bágyadt virágai.

A halottakra való emlékezés az elmulás hangulatával tölti el a lelket. E napon értékesebbné, drágábbnak tűnik fel az élet. Oh pedig mennyien vannak az eltávozottak és mennyien a távozni készülő!

Egy esztendő múlva ki tudja hány új serral fog több emelkedni? A földi élet határai meg vannak szabva s még ezt az illanó életet is megrövidíti a kegyetlen sors. Pusztító betegségek fizedelik meg az emberek sokaságát és e betegségek közt is a leg-remesebben pusztít a tüdőbetegség.

Az Augustza főhercegnő védnöksége alatt álló József Kir. Herceg Szanatorium Egyesület e pusztító rém ellen harcot indított. Nagy magasztos harc ez, igazi nemzetmentő munka. Közel millió ember sanyalódik Magyarországon tüdővészben és nyolcvanezer ember pusztul el évente.

Halottak napján forduljon kegyeletes részvétünk a halál jegyesei felé. Hiszen ki tudja legkedvesebbeink közül ki hordja már magában e rémes kór csiráját? Ki tudja, kit kell elvesztenünk közülök a jövőben, ha idejekorán nem segítünk rajtuk?

Virágos lesz halottak napján minden sir. Csak egy szál virággal kössön mindenki kevesebbet a drága halottaknak szánt koszoruba és ennek a virágszálnak árát hullajtsa az irgalmasság tarsolyába. Az így összegyűlt összegekből sok ezer és ezer tüdővészben sanyalódó, halálának eljegyzett ember egészségét adhatjuk vissza.

A József kir. Herceg Szanatorium Egyesület a maga sanatoriumával, tüdőbeteg-gondozó intézeteivel már sok száz és száz embert rántott vissza a pusztulás örvényének szélééről s minél több eredménye van jótékony munkálkodásának, annál boldogabb örömmel és lelkesedéssel küzd tovább.

Kérjük a jószívű embereket, a temető szomorú zárándokait, akik halottak napján a maguk drága halottait siratják, fizessék le a szent vámot, amely az élet innessz partjára segíti vissza azokat, akik már közelednek a tulsó parthoz.

Csak egy virágszálat!

Csak egy virágszálat árát az irgalmasság gyűjtőtársolyaiba! A megdicsőült szellemű Mikszáth írta egyszer a mi halottak napi gyűjtésünkről:

„Fizessétek le ezt a szent vámot és úgy menjetek el a többi virágaitokkal a kedves halottatokhoz. Tudni fog ő arról. De ha anélkül mentek ki hozzá, tudni fog arról is.“

Jószívű emberek!

Csak egy virágszálat!

Egyetlen virágszálat árát a szerencsétlen tüdőbetegek megmentéséért!

A nemzetiségi béke.

(d.) A nemzetiségekkel való megkülönböztetés eszméjét az általános választások idején, talán éppen a leghevesebb előcsatározás alkalmával, Tisza István gróf hozta szőnyegre azzal a félreismerhetetlenül nemes és jószándéku célzattal, hogy a nem magyar ajku választók tömegét is megnyerje annak az irányzatnak, azoknak az igazán hazafias törekvéseknek, melyeket az akkori idők, az akkori politikai viszonyok kétséges állapotai közt egyedül képviselt.

A nemes gróf felhívása, újból és újból megismételt felszólalásai nem is maradtak viszhang nélkül, mert különösen a románság körében számos oly vezérpolitikus akadt, akik lojális készséggel szegődtek a megindult békeakció zászlóvivői — s az ujságok híreiből kivehetőleg — már ki is dolgozták azt az alapot, mely szerintük a románság és a magyarság közt fenálló ellentétek elsimulására, vagyis az általunk is óhajtott békehez vezetne.

Sajnos, sem ezeknek a memorandumoknak tartalmát, vagyis a béke ellenértékeképel felállított követelményeket, sem a kormány által kontemplált engedményeknek határait nem ismerjük s így nem vagyunk abban a helyzetben, hogy e nagy kérdés jelenlegi állásához hozzászólhassunk s éppen ezért csak nagy általánosságban tárgyalhatjuk magát a felvetett eszmét abból a szempontból, hogy van-e, lehet-e kilátás a teljes és tartós megegyezésre s ezt a megegyezést értékesíthetjük-e az ország és a magyar nemzet érdekében?

Bevalljuk őszintén, mi kezdettől fogva nagyon pesszimiztikusan ítéltük meg a dűlőre jutás lehetőségét, mert valószínű, hogy a nemzetiségi urak ezert a békéért oly árt szabnak, oly ellenszolgáltatásokat követelnek, melyeket mi bizonyos megaláztatás nélkül nyujtani képtelenek leszünk. Hogy többet ne mondjunk, például kidobná áldozatul a magyar tannyelvű oktatást azért a nagyönis efemer értékű készségeért, hogy a román vagy a tót nemzetiségi képviselők aszerint, amint hajlamaik, politikai felfogásaik készttetik, lemondva külön nemzetiségi pártállásaikról valamely országos magyar párthoz csatlakozzanak akkor, midőn „nemzetiségi“ nevezés alatt pártállást foglalniok joguk egyébként sincs s csakis a magyar parlament gyámoltalanságának tudható be, hogy az ily külön nemzetiségi pártállást a multban mégis honorálta.

Deák Ferenc, kire a nemzetiségek a liberális felfogás illusztrálásakor gyakran hivatkoznak, a nemzetiségi törvény tárgyalása alkalmával e kérdésre vonatkozólag 1868. november hó 29-én szóról-szóra a következőket mondta: Minden egyes képviselőnek

Női kalapüzletemben mindenfajta női divatcikk: kalap, fűző, keztyű, fátyol stb. stb. a legfinomabb kivitelben kapható. — Divatteremben egy kiváló párisi erőt szerződtettem s úgy új kalapokban, mint átalakításokban a legdivatosabbat és a legelegánsabbat nyujthatom. — Kiváló tisztelettel:

GALANDA MARGIT

divatterme és női kalapüzlete Stúbyafürdő.

teljes joga van valamely tárgy fölötti tanácskozásokban s határozatokban résztvenni s ha ezt teszi vagy nem teszi, arról nem nekünk felelős. Most eltávozott néhány követ, 24 vagy hány, kik nem akarnak résztvenni a tárgyaláson. Ez már más esetekben is többször történt, aki nem akart résztvenni, hallgatott, vagy ha unta magát kiment, ehhez nekünk semmi közünk. Ha azonban az érdemcs urak úgy gerádják magukat, mint nem tudom micsoda nemzetek vagy nemzetiségek képviselői, e részben azt hiszem, Magyarországon a nemzetiségeknek mint országoknak képviselői nincsenek.

Nagyon furcsa volna tehát, ha a nemzetiségi urak egy képzelt jog feladásáért használnák magukat, de még furcsább dolog volna, ha mi a nemzet elért sikereiből ezért a képzelt jogért csak egy jótányit is áldozatul dobnánk.

Feltéve, de meg nem engedve, hogy ez és az ehhez hasonló követelések mégis méltánylásra találnának, a nemzetiségi vezetők közül, ki nyújthat kellő és elfogadható biztosítékot arra nézve, hogy a létrejövendő meg egyezést kellőképp honorálja majd egy új választásból kikerülő nemzetiségi kisebbség? És ha nem, mit ér az ily garancia nélküli békekötés? Ki garantálja a magyarsággal való békés és harmonikus együttműködést a későbbi nemzedéknél, ha például az általunk is méltányosnak tartott nyelvi követelményeknek hely adatnék a hogy egy újabban felmerülendő idea,

középiskolákban? Ki garantálja azt, egy újabb nemzetiségi aspiráció közül megindulandó harc nem dönti-e halomra a most megköthető béke egyezményeit? Nálunk a kormány kötelező ígérletében megvan ez a kívánatos feltétel, de hol van ez a másik oldalon?

Vagy tegyük fel, hogy a békefeltételek egész konglomeratuma alapos és kimerítő eszmecsere után törvényhozás útján rendeztetnék. Hol a garancia arra nézve, hogy ez a meghozott törvény legalább belátható időre ki fogja elégiteni a jövendő nemzedék igényeit, mikor a példa azt mutatja, hogy a most előtérben álló, jónak és teljesen megfelelőnek, az igényeket teljesen kielégítőnek hirdetett 1868. XLIV. törvénycikk, már megalkotásakor heves ellenzésre talált egyes nemzetiségi frakcióknál.

Szóval bármely oldalról nézzük az eshetőségeket, végeredményében oda lyukadunk ki, hogy az egész békeakció, hacsak teljesen le nem mondunk azokról az ideákról, melyek eddig politikai életünket mozgatták s át nem térünk egyes nemzetiségi urak által újabban is hangoztatott kantonrendszerre, az ország etnografikus felosztására, alig vezet a kívánt eredményekhez.

Es a nemzetiségi urak küzdelmének végső célja nem is egyéb. Magam halottam egy öreg nemzetiségi férfi ajkáról, a körülötte levő fiatal-ságnak hirdetni: Ti megéritek, hogy mindazokban az intézményekben, hol

ma a magyar nyelv dominál, majdan a tót nyelv kerül uralomra. Csak türelem!

De ki fog az ily feltételekhez kötött béke nyelvetéséhez segédkezet nyújtani?

A postatakarék és az amerikai magyarok pénze.

(F. K.) Mostanában újra erősen kísért az a régi eszme, hogy az államnak gondoskodnia kellene arról, hogy idegenbe szakadt véreink nehéz munkával szerezzék kevés pénze biztos uton kerüljön haza az anyaországba s ne legyenek kitéve annak, hogy a keservesen szerzett pénzüket valamilyen amerikai „bankár és körjegyző” ur kezei közt elveszsen nyomtalanul.

Ha tekintetbe vesszük, hogy évenként 150—200 millió körül jár az ilyképen hazajutott összeg önkéntelentül érzi mindenki, hogy az államnak kötelessége volna ennek a pénznek biztos uton való szállításáról gondoskodni.

Éz a kérdés most ismét aktuálisá vált, amennyiben egy belföldi bank szövetkezve egy külföldi céggel oly értelmű tervet nyújtott be a belügyminiszteriumhoz, hogy ők vállalkoznak egy amerikai fiókintézet felállítására, mely egyedül volna hivatva és jogosítva arra, hogy az amerikai magyar pénzforgalmat közvetítse.

Ennél jobb tüzletet egy banknak elképzelni sem lehet s ép azért nagy könnyelműség volna az államtól, ha egy ily kedvező tüzletet elszalasztana, mikor ezt igazán mások jogának sérelme nélkül könnyen megszerezhető.

Köztudomású ugyanis, hogy van

T Á R C A.

Az 1831. évi kolera.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárcája. —

Írta: Bráz Béla levéltárnok.

(Folytatás.)

A turáni koleratábor.

A halál angyala sehol annyi áldozatot nem követelt mint e szegény kis városkában. A keleti epidémia rettenetes pusztításához járult az éhínség s a marhavész. Julius 8-án vértés vitézek érkeznek Szucsányba és Turánba a nép segítségére, szembeszállni a halál pusztításával. A katonasággal együtt érkezett meg a félelmes látogató, a rettenetes kolera is Turánba. Egy szegény asszony lett első áldozata s bár orvosi segélyben részesült egy óra alatt elpusztult. Ettől kezdve a pusztítás rettenetes s kétségbeesítő erővel tört ki a városban. Julius 11-én a katonák elzárták e helyet a „halál elől” minden oldalról. Az utakat gerendákkal torlaszolták el, a tutajosokat feltartóztatták. A katonák a város körül körvonalon fegyveresen őrizték a halált, felválva éjjel őrtűztek mellett. De hiába! Mert a halál angyala könyveden átrepült a katonai kordonon. Kétségbeesett emberek

menekülnek a városból az éj leple alatt az erdőkre. A Vágon éjjel Árvából zsidó tutajosok menekülnek, de az éjjeli őrk elfogják s viszik a „füstölőbe”. A halál aratása leginkább Julius vége felé volt elrettentő. Justh János szolgabíró írja, hogy Turánban Dobiás orvos is kolerabeteg s a betegek száma oly nagy, hogy a nép desperáciába esik s ha még van valamije, eszik iszik s egymás közt verekedik, mert úgy is meg kell halni.

Mivel a kolerabiztosok is többnyire e rettenetes betegségbe estek, más egyének nem igen vállalkoznak e gyászos hivatatra s így nincs aki koporsót csináltasson vagy csináljon. Julius 18-án elfogyott az eleség, akinek marhacskája volt, megette családjával, s ha ez is elfogyott, mérges gomba és rothadt krumpli volt az éhség csillapítója, ami új nyarvályát hozott. Julius hó 23-án a kiűtött marhavész pusztította el az emberek elöl az eleséget. Az árvízveszély elvitte vagy a folytonos eső elpusztította a silány termést.

A desperált népet már csak a hit tartotta vissza, e végső lelki remedium. Julius 8—21-ig 50 halott s 53 beteg volt — írja Ujhelyi Károly kolerabiztos — az állatok is hullottak s az elásatlan hullák megmételtyezték a levegőt.

Mayerhoffer orvos a félelem miatt beteg s innét távozott, a nép kétségbeesve sir. Krisztus szent sebeire (ped vulnera Christi) kéri az alispánt küldjön állandó tartózkodásra orvost és élelmi segélyt, mert sem eleség, sem hely nincs a kórházban a betegek számára s a hullákat mint a csata síkon, úgy ássák el, a hullaszag Turánból áthatolt Szucsányba. A nép lázongani kezd s a piacon összegyűlt az egész község lakossága s az orvos csak katonai segítséggel tudta felvilágosítani s lecsillapítani. A lázadás oka, mivel a nép között ama hír terjedt el, hogy a forrásvíz romlott és posványos (aqua ui fonticulis corrupta et lutosa) majd, hogy megvan mérgező. Mastik Rudolf megyei phycus megvizsgálta s a forrásvizeket jónak találta. Lázongott azért is, mert se dohány se pálinka. A szolgabíró e két utóbbit megígérte.

Julius 28-ig 100 keresztény és 4 zsidó halt meg Turánban. Legtöbb halálozás esett 26-ára egy nap 30 halt meg s 80 megbetegedés történt (Lehoczy György biztos jelentése) Julius 24—28-ig vagyis 4 nap alatt 50-en haltak meg s a betegek száma 300 volt. Az egészségügyi bizottság felkérte a kath. és evang. lelkészeket, hogy szöszékről oktassák ki a népet, miszerint ne futásban

az államnak egy nagyon népszerű pénzügyi intézet, amely még ily nehéz szállítási viszonyok között is egyik legnagyobb forgatója az amerikai pénzeknek s ez a postatakarék.

Az itthoniak és az amerikaiak előtt egyaránt kedveltek a postatakarék zöld betétkönyveskéi s ezt a bizalmat, kedvelést kellene az államnak kihasználnia.

Legideálisabb volna az állam, ha tagjai felett állana, mint legfőbb ellenőrző testület, de ha már ez teljesen keresztül nem vihető, ha már részt vesz az ipari és kereskedelmi vállalatok sorában, akkor annyi élelmességet fel kell tennünk az államban is, mint amennyi egy magánvállalkozásban van. S annál inkább kell azt az élelmességet itt érvényesíteni, mert itt nem sérti az állam senkinek a jogát, csupán magának ad egy új jogot.

Értem pedig ez alatt azt, hogyha az állam felállítana az amerikai magyar postatakarékpenztári közvetítő intézetet s rendezetileg kimondaná a szállításra való egyedüli jogosultságot s ezt az amerikai magyaroknak tudtára adná, mint tette ezt Olaszország 1901-ben s ezzel biztosítana magának 150—200 millió tőkeforgalmat évente s ebből a reá háramló haszon igazán nem volna csekélység.

Az intézet felállításának nehézségekből nem útközik, nemzetközi jogot nem sért, ellenben biztosít az államnak jelentékeny hasznot s amellett jó anyaként gondoskodik idegenbe szakadt fiairól.

Hogy az intézmény felállítása sem nehéz s az üzlet nem kétes mi sem bizonyítja jobban annál, hogy egy másik bank vállalkozik a felállítására

s egy magánbankot nagyon érzékenyen sújtaná az esetleges bukás, épp azért minden eshetőséggel számolt már akkor, midőn ajánlatát megtette. Nemzetközi jogot nem sért — például Olaszország — amellet a bankok üzletét is csak annyiban érintené, hogy a betétforgalom csökkenne, de a tulajdonképeni banküzlettel: kölcsönökkel nem foglalkozik.

Fentartása nem sokkal terhelné az államot, hiszen a jövedelem bőségesen fedezné a kiadást, de jót tenne vele az állam, mert egyenes uton juttatná biztos kézbe a verejtékes munka gyümölcsét s megtakarítaná nekik a meglehetősen nagy summát kitevő közvetítési díjat, amit a „bankár, körjegyző” urak szednek mostanában. S az államot ezért a gondoskodásáért gáncs nem érhetné; csak dicséretet érdemelne.

Nem elvetendő gondolat tehát akkor, mikor az amerikai magyar pénzforgalom ügyének szabályozásáról van szó, egy postatakarékpenztári közvetítő intézet felállításáról gondoskodni.

Annál is inkább meg kell próbálni az államnak e saját vállalkozást, mert ha idegen intézetnek adja is, az is élvezne szubvenciót, szóval az állam maga ellen dolgozna, mert segítené a vállalkozást abban, hogy ily tetemes összegű nyereséget elvegyen tőle.

Fel kell állítani ezt a közvetítő hivatalt egyrészt államérdekből, másrészt a közönség érdeke miatt, mutassa meg az állam, hogy messze elszakadt fiainak igazán szerető és gondos anyja.

A Turóczi Jótékony Nőgyesület Közgyűlése.

A Turóc vármegyei Jótékony Nőgyesület folyó évi október hó 23-án délután 3 órakor a vármegyei ház nagytermében tartotta meg rendkívüli közgyűlését, melynek egyedüli tárgya Justh Ferencné Bathányi Mária grófnőnek az elnöki tisztségről való lemondása volt.

Ez alkalommal ismételtlen és sajnos tapasztaltuk, hogy a Nőgyesület ügyei iránti érdeklődés nem oly nagy, mint lenni kellene, mert bár a tagok száma a százat meghaladja s a rendkívüli közgyűlésre szóló meghívók már napokkal ezelőtt szétküldtek, mégis a tagok igen kis számban jelentek meg.

Dr. Boleman Jánosné alelnök a megjelenteket szívélyesen üdvözölve, a rendkívüli közgyűlést megnyitja s a következőkben adja a Nőgyesület tagjainak tudtára az elnöknek lemondását.

Igen tisztelt Hölgyeim!

Azt hiszem tudják mindannyian, mily fontos ügy készítette a Nőgyesületet, hogy a rendkívüli közgyűlésre összejöjjen. Ha ezt tudják, akkor elképzelhetik azt is, hogy azon három év alatt, mióta szerencsém van a Nőgyesület szolgálatára lehetni, sohasem teljesítettem szomorubb kötelességet, mint ma, amidőn hivatalosan közlöm Önökkel, hogy Justh Ferencné gróf Bathányi Mária az egyet további vezetéséről lemondott. Ezen — sajnos visszavonhatatlan — elhatározásáról a következőkben értesíti a Nőgyesület. (Martincsek Károly jegyző felolvassa az alább közölt levelet).

Igen tisztelt Hölgyeim!

Nem szándékozom távozó elnökünk érdemeit ékes virágos szavakban dicsőíteni. Hiszen az igazi érdem, a komoly, becsületes munka nem szorul dicséretre. Elég rámutatnom az egyet utolsó 7—8 esztendejének történetére, melynek lapjai büszkén hirdetik az egyet anyagi és erkölcsi fellendülését; elég, ha rá gondolunk a kibővült kórház díszes pavillonjára s tudni fogjuk, éreztünk kell, mit veszt az egyet Justh Ferencné Ö Máltósága távozásával. A Turóc vármegyei Jótékony Nőgyesület történetében egy díszes, egy tartalmas fejezet zárul be a mai nappal. De én úgy érzem igen tisztelt Hölgyeim, hogy ezen aktushoz nekünk is van hozzátenni valónk; néhány őszinte bucsuszó! S ezért indítványozom, hogy távozó elnökünkhöz bucsuirtot intézzünk s erre néve ajánlom, fogadjuk el a titkár ur által felvavasandó formát. (Józsa Mihály titkár felolvassa az alább közölt bucsuirtot). Indítványozom továbbá, hogy a rendkívüli közgyűlés Justh Ferencné elváltatlen érdemei elismeréséül a Turóczi Jótékony Nőgyesület díszelnökévé válassza meg, mely elhatározásáról a mai ülésről felvett jegyzőkönyv után értesítse a távozó elnököt. (A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja.) A jegyzőkönyv megszerkesztésére felkérem Martincsek Károly jegyző urat. Miután még ajánlom, mondjuk ki, hogy az egyet új elnököt a tavaszi közgyűlésen választ, a mai rendkívüli közgyűlésünket ezenel bezárom.

A Nőgyesület azon tagjai kedvéért, kik a rendkívüli közgyűlésen meg nem jelenhettek, közöljük a volt Elnöknek lemondó levelét és a közgyűlési határozattal elfogadott s a távozó Elnökönkhöz intézett bucsuirtot.

keressen menedéket, hanem a rettenetes elenség elől költözködjék a szabadba.

Vasárnap volt. A harangok, melyek hatósági rendeltetése temetéseknél és isteni tiszteleteknél elnémultak, megszólaltak mindkét toronyban bucsuztatóra, mert az egész városka temetkezni megy. A két felekezeti lelkező a szabadban (mivel a templomba nem volt szabad bemenni) vigasztaló szavakkal készíti elő hűveit a nagy utra, midőn az egész község elhagyja otthonát, hogy azt talán az örökkévalóság hazájával cserélje fel. A szabadban — a város terein — mindenki magához veszi a menyei utraválót, az utolsó vacsorát, mindenki mélyen megindulva imázik vagy sir a nagy félelem avagy a magára maradt árvaság miatt.

Megható de elretentő látvány midőn 2 ezer ember készül elhagyni szülőhazáját, haldoklókat szeretettéit — mindenét s menekül a halál elől a szabadba. Szomorú halotti menet, midőn egy egész község tart halotti processiót.

A városkában nem szabad senkinek viszszermaradni csak a papnak, hogy a haldoklókat vigasztalja s a biztosoknak, hogy az elhunytakat eltakaríthassák. Kemény szívű katonák kísérik ki a haldoklótól a gyermeket

vagy a szülőt. Valláskülönbség nélkül, együttessen tartják és gyászmenetet ének és imádás, de mondhatni inkább sirás és jajveszékés között.

Lehoczy György kolerabiztos július 30-án írja „a nép már annyira desperál, hogy semmiféle munkát nem végez, mivel mindenki minden órában várja a halált. Az egész turáni lakosság 3 nap óta a város alatti réten van s valamennyi felvette az utolsó vacsorát s imázva várja a halált”.

Július 30-án Turánban egyetlen ház sem volt koleramentes s csak két ember volt a városban; a többi betegben kinlódik vagy elhalt, a többi a mezőn aklokban lakik. A házakban maradt betegek ápolás hiánya miatt, fájdalom vagy éhség következtében mind elpusztultak. Justh János szolgabíró július 31-iki jelentése: Turánban annyira dühöng az epekerség, hogy a nép elhagyta a várost s a szabadban tanyázik pajtáiban avagy fabódékban, a vészbizottság mérszáréket állított fel s italmérést az egészségesekek számára s egy zsidó vállalkozott is erre. A városban egyes családok kihaltak, házak üresen maradtak a rokonság révén örökösök kerestetnek.

(Folyt. köv.)

Mélyen tisztelt Alelnök!
A tisztelt növegyleti tagok bizalma és ragaszkodása folytán még mindig viselem az elnöki címet és tisztiséget dacára, hogy már több mint két éve nem vagyok abban a szerencsés helyzetben, hogy az egyesület vezetésében tényleges részt vehessek.

A körülmények — sajnos — ezentul sem fogják megengedni, hogy az általam mindenkor annyira kedvelt növegyleti ügyekkel igaz odaadással foglalkozzam. Ennek folytán kötelességem az elnökségről lemondani.

Amidőn ezen elhatározásomat kénytelen vagyok Nagyságodnak tudtára adni, egyzersmind kérem, tolmácsolná forró köszönetemet és benső hálámat úgy a buzgó tisztikarnak, mely sok éven át velem együtt működött, mint a mélyen tisztelt tagoknak, kiknek támogatására mindenkor számíthattam.

Szívem mélyéből kívánom az Egyesület további fejlődését, virágzását és kérem működésére az Isten áldását és segedelmét.

Tótróna, 1910. október hó 5.

Justh Ferencné
gr. Batthyány Mária.

* * *

Méltóságos Elnök!

Öszinte sajnálattal értesültünk Méltóságodnak abbéli elhatározásáról, hogy a Turóc vármegyei Jótékony Növegylet elnöki tisztégetől megválnék.

Midőn a Növegylet, a társadalom s a jótékonyagra szorulóknak előtt felejtethetlen lesz az a buzgó, áldásdus munkásság, melyet Méltóságod elnöki tisztiségében kifejtett, — midőn ezen dicsőre nem szoruló, de önmagukat önmagukban dicsőre nagy és nemes tettek előtt a Növegylet meghajtja az elismerés zászlaját, — s midőn a sikerekben gazdag, elért eredményekben bővelkedő tevékenységért a közjótékonyosság nevében tiszta szívből fakadó, legmélyebb hálánkat tolmácsoljuk, legyen szabad arra kérnünk Méltóságodat, ne vonja meg tőlünk ezután sem segítokezét, de tanácsaival s szíves támogatásával tegye lehetővé a Növegyletnek, hogy hivatásának eddigi magas fokán, — melyet Méltóságod elnöksége alatt ért el, — továbbra is megmaradhasson.

Kelt Turóczenntmártonban, a Turóc vármegyei Jótékony Növegyletnek 1910. okt. 23-án tartott rendkívüli üléséből.

Józsa Mihály, Boleman Jánosné,
titkár. alelnök.

Megyei és községi ügyek.

(§) A képviselőválasztók 1911. évi névjegyzéke. A képviselőválasztók 1911. évi névjegyzékének kiigazítása alkalmával Halasa András, helybeli ügyvéd temérdek felebbezéssel támadta meg az eljáró küldöttség munkáját. A felebbezések sorsa most

dőlt el a kuriánál, melynek eredménye az, hogy a megfelebbezett összes esetekből alig négynek adott helyet a legfelsőbb bíróság. Ez mutatja leginkább, hogy a nemzetiségi urak milyen alapos panaszokkal szórakoztatják az erre illetékes fórumokat.

(§) A központi választmány megalakulása. Miután a három év előtt megalakított központi választmány megbízatása a folyó évi december hó 3-án lejár, a m. kir. belügyminiszter f. évi 136244. számú rendeletével felhívja a törvényhatóságokat, hogy a központi választmányt újból alakítsák meg s ennek megtörténtét az év végéig multhatatlanul jelentésként be.

(§) Védekezés a kolera ellen. A m. kir. belügyminiszter, dacára annak, hogy a koleraveszedlem már szünetelőben van, óvatosságból megtesz minden elővigyázati intézkedést, hogy a rettenetes betegség szét ne hurcoltassék. A legujabban ismét egy rendeletet adott ki, melynek minket is érdeklő részét itt adjuk:

1. Nehogy oly vidékekről, ahol kolera megbetegedések fordultak elő, a nyári mezei munkákra felfogadott és az ősz beálltával állandó téli lakóhelyükre visszatérő idegen munkások a betegséget lakóhelyükre hurcolják, elrendelem, hogy mindazon községben, amelyekben kolera fordult elő, az idegen munkások távozásuk előtt orvossal megvizsgáltassanak és csak abban az esetben bocsáttassanak utra, ha kolera-ra való gyanunak semmiféle jele nem mutatkozik.

A kolera-val fertőzött község előjárósága az illető munkaadó vagy megbízottja részéről bemandandó adatok alapján az onnan állandó lakóhelyükre visszatérő munkások elindulását és utazásuk végcélját az illető elsőfoku egészségügyi hatóság tudomására hozni köteles.

Az elsőfoku egészségügyi hatóság gondoskodik arról, hogy a hazatérő munkások érkezéséről azon illetékes elsőfoku egészségügyi hatóság, amelynek területére az illetők hazautaznak, idején értesüljön. Ez értesítés alapján az illető elsőfoku egészségügyi hatóság a hazatérő munkásokat orvossal megvizsgáltassa és a szükséghez képest a munkásoknak öt napon át való megfigyeléséről gondoskodik.

2. Minthogy Oroszországban a kolera még mindig mutatkozik, nehogy az ország némely vidékeiről Oroszországba munkára elszegődött és tél beálltával hazatérő munkások a betegséget hurcolják, elrendelem, hogy már most szerezzem a Cim tájékoztatást arról, hogy melyik községből és hány olyan munkás távozott Oroszországba, annak bármely részébe munkára, akinek hazajövele várható és intézkedjék aziránt, hogy az illető község az ily munkások hazatértét azonnal jelentse: az elsőfoku egészségügyi hatóság pedig gondoskodik arról, hogy a hazatértek

azonnal orvossal megvizsgáltassanak és ha szükséges öt napi orvosi megfigyelés alatt legyenek.

3. Minthogy a Duna mellékfolyóin a Dunára leereszkedő tutajosok, ha kolera-val fertőzött helyen fordultak meg, kiszállásuk alkalmával a kolera elhurcolhatják, elrendelem, hogy a tutajokon lévő személyeknek partraszállás alkalmával a folyó évi szept. 19-én kiadott 133.681. sz. itteni körendelet 4. pontjában foglalt rendelkezés (öt napon át megfigyelés) foganatosíttassék. Ha pedig a kiszált tutajosok hazatérni szándékoznak, erről azon illetékes elsőfoku egészségügyi hatóság, amelynek területére a tutajosok visszatérnek, az illető érkezésének, nevének és tartózkodási helyének közlésével idejekorán értesítendő.

Halottak napja.

(6.) Az élőké minden isten áldotta nap, csak egy nap az esztendőből a halottaké. Pedig sokkal többen vannak azok, akik „voltak”. Ez a föld szakadatlan temető és nincs lépés melyet ne elporlott emberek tennék, akik már „por és hamu”.

A siető, a rohanó élet egy emberöltőre megkíméli a temetőt; de nem is kell hozzá hosszú élet, hogy az ember lássa mint veszi a szántó-vető ember újra munkába a temetőt, vagy mint emelkedik gyárkérmény a sírok helyén. Hiába! Az élet oly követelő. A halott pedig oly csendes és mindennel megbékülő. Pedig úgy lehet, míg az az utolsó „sóhaj” nem kelt utra fagyos ajkán, micsoda lázongó, micsoda türelmetlen érvényesülni akaró ember volt.

A halál mindent kiengesztel. Mert valamennyien részesei vagyunk. És ha mondjuk is és ha érezzük is, hogy „féljük, rettegünk a halált, — ahogy az élet küzdelmei nehezebbek és ahogy az élet kelyhéből eleget hörpentettünk, — eljutunk arra a melankolikus gondolatra, melyet a népdal így fejez ki: „odalent már nem fáj semmi”.

És mégis! Most az ő napjukon a halottak napján valami lelki megigazolással lépünk át a mulandóság kapuját. A sírokon kigyullt fény a feltámadást szimbolizálja, a hulló köny pedig azt, hogy aki jól élt, annak sirján a kegyelet virága nem fagyott el. Hogy érzi ezt a halott? Halottak napján a temető borongó hangulatában, melyet az őz hervadó melankoliája is növel és táplál, — úgy érezzük, hogy a halott tud erről.

Szerencsétlen ember, kinek sirján a kegyelet nem gyújtott mécsset. Így kell gondolnunk, hogy élete is olyan csupasz, virágtalan, örömtelen volt, mint sirja. Pedig mit ér ez a rövid veritékes élet, ha meg nem édesíti, meg nem enyhíti a szeretet.

És az az igazi szeretet, mely túléli az embert. A sirra helyezett virágok enyhület a

- Nagy sirkóraktár! -
Gyáscikkékből raktár!
Sirlámpák, sirkoszorúk,
Temetkezési vállalat.

SVEHLA JÁNOS
BUTORARUHAZA, TEMETKEZÉSI
VALLALATA ÉS SÍRKÓRAKTARA
TURÓCZSZENTMÁRTON
Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Valódi mahagoni és pallisander háló- és ebédülőszobabutorok. A legkifünőbb minőségű cseresznye-, tölgy- és cserfa stb. matt és polituroszobabutorok. Saját készítésű masszív szoba- és konyhabutorok. Szőnyegek, függönyök, szohadiszkek stb. tulhalmozott raktár miatt beszerzési áron

szívnek és minden van benne ami nemes, emberi: gyöngédség, szeretet, hit és imádság. Valóban nem az életért küzdünk, hanem a szép halálért.

Halottainknak legyen csendes nyugovása, az élőknek enyhülete és az e napokban a temető kapuján kilépő száritsa föl könnyeit.

Küzdjön becsülettel az ugy is elkerülhetetlen szép halálért.

HIREK.

— **Lemondás.** *Justh* Ferencné *Baththyány* Mária grófnő a vármegye alispánjához intézett levelében több éven át viselt kórházi főgondnoki állásáról lemondott. Lemondását a grófnő nagymérvű más elfoglaltságával indokolja meg. A grófnő távozása nagy veszteséget jelent a kórházra, mert alig akad majd utód, ki oly véghetetlen lelkiismeretességgel teljesítse kötelességeit a humánus intézményvel szemben, mint a távozó főgondnok.

— **Boldizsár Boldizsár** lapunk helyettes szerkesztője a folyó hó 24-én vett buscút városunktól. Ez alkalommal jó barátai és tisztelői nagyszámban kísérték ki a vasutra. A busczásznál megjelent vármegyénk alispánja is.

— **Áthelyezések.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Pekár* Margit turoczsentszentmártoni állami óvónőt a hatvani II. sz. állami óvodához, ennek helyére pedig *Vénis* Jenőné hatvani állami óvónőt helyezte át.

— **Hivataladás.** *Okolicsányi* Ferenc pénzügyi biztos a folyó hó 24-én adta át hivatalát *Pastéka* József pénzügyi biztosnak, kit a m. kir. pénzügyminiszter Nagybereznáról helyezett városunkba a pénzügyőri szakasz vezetésére.

— **Egy kisleány halálós veszedelme.** *Sztavács* János helybeli másodjegyző két és fél éves *Margit* nevű kisleánykájára a folyó hó 24-én játszótársaival át akart szaladni a *Kostyán* felé vezető uton, éppen akkor, midőn *Stein* Mór bellai bérli kocsjára a városból kifelé haladt. Szemtanak vallomása szerint, a kocsisnak elég ideje lett volna, hogy sebes trappban menő lovait meg a veszedelem bekövetkezése előtt megállítsa, de úgy látszik, a lelketlen fráter semmivel nem törődve, a gyermekek közé hajtott s *Sztavács* Margitkát elütötte. A szerencsétlen kisleány a lovak patáitól fején, a kocsi kerekeitől pedig ballábnál szenvedett súlyos sérüléseket. A kisleányt nyomban orvosi kezelés alá vették s a lelketlen kocsis ellen pedig megindították az eljárást.

— **Elgázolás.** *Gavora* György suttói lakos a folyó hó 24-én felakart szállani kocsjára, de a kerékgyon megcsuszva fejfel a mozgásban levő kocsi elé esett. A kocsi kereke fejenél fogva több méterre maga előtt tolt a szerencsétlent, úgy hogy arcáról teljesen lejött a bőr s fején is nehéz sérüléseket szenvedett. *Gavorát* a helybeli kórházban ápolják.

— **Az O. M. K. E. választmánya** a mult ülésén elhatározta, hogy feliratulag fordul a pozsonyi posta és távirdaigazgatóság-hoz, hogy a) szállítsa le a távbeszélő díját *Rózsahegy*, *Besztercebánya*, *Körmöcbánya*, *Alsókubin* és *Zsolna* közti beszélgetésben, illetve tekintettel a vármegye kis területére

a felsorolt városokat vonja be az ingyenes beszélgetés körébe. b) A szomszédos vármegyékkel leendő beszélgetésdíjtételét szállítsa le 1 koronára. c) Létesítsen közvetlen összeköttetést *Wiennel*. d) A helybeli állomást a közérdek szempontjából szerelje fel telefontal. A kérvényt mindkét képviselőnek megküldték pártolós és közbenjárás végett.

— **Uj hivatalos órák az adóhivataloknál.** A beszercebányai kir. pénzügyigazgatóság területén lévő adóhivataloknál s így a turoczsentszentmártoni is 1-étől 1911 évi május 1-ig a hivatalos órák hétköznap reggeli 8 órától délután 2 óráig vasárnap és ünnepnap pedig délelőtt 9 órától déli 12-óráig állapított meg és a pészár hétköznap csakis délután 1-óráig vasárnap és ünnepnap pedig délelőtt 11-óráig áll az adózó közönség rendelkezésére.

— **Kiskurok betörők.** *Marcsek* Mihály és *Nagy* Máté turáni vasuti alkalmazottak már több ízben vették észre, hogy valaki, míg ők munkában vannak, lakásaikat állandóan dézsmálja. A mult héten azután éppen akkor tértek haza, midőn *Csaszny* János 17, *Balázs* János 15 és *Konicska* György 16 éves suhancok a lopott holmikkal a lakásból menekülni próbáltak. Feljelentették őket a törvényszéknél.

— **Az Augusztai sorsjáték nyerményeit** most küldik szét. A nyerménytárgyak legnagyobb részét *Lów* Sándor, *Augusztai* főhercegnő kamarai szállítója, a kitünő híri fővárosi ékszerész szállítja s van olyan tiz elsősorú nyermény, mely szenziókat kelt a boldog nyerők között. Egy részük a cég *József* körüti üzletének kirakatában napokig ki volt állítva s állandó gyönyörködőket vonzott a csillogó, a kincseket érő kirakat elé. *Lów* üzlete ismert szoliditással méltó a *Budapestre* fölranduló teljes figyelmére.

— **Tüz.** A folyó hó 24-én este nyolc órákor *Priekopa* fölött hatalmas tűz fénye festette pirosra a tiszta csillagos eget. *Messziről* úgy látszott, mintha az egész község lángokban állna. A közeli községek tüzeoltósági szinte rohanva érkeztek a veszedelem színhelyére, hogy segítségére legyenek bajbajutott embertársaiknak. De a veszedelem nem volt olyan, mint aminőnek a távolból mutatkozott. *Kellermann* Gyula bérli hatalmas szalmakazla állott lángokban, melytől tüzet fogott az egyedül álló csűr is és porrá égett. A tűz minden bizonnyal gonosz kéz műve. A csendőrség keresi a gyújtogatót.

— **Gyakorlójunk játékoságát,** de ne feledkezzünk meg egyéb lelki szükségletünk ról sem. Pedig elsősorú lelki szükséglet halottaink ról kegyelettel megemlékezni s nekik sirkövet állítani. Művészeti és mégis olcsó sirkövet csak *Steiner Lajos* turoczsentszentmártoni sirkörekeskedőnél kaphatunk.

— **Lábát törte.** *Téla* István vriczkói illetőségű munkás Ruttkán több társával mezei vasuti kocsikon cserepet tolt egyik vasuti építkezésnél. Midőn a fordító koronghoz érték, még mielőtt a korongot a másik vágányra igazították volna át, a kocsit vigyázatlanul megindították s ez a vágányról lecsuszva, annak homlokvasa a szerencsétlen ember lábát a sinhez szorítva, összetörte. A súlyosan sebesült munkást a helybeli kórházba szállították be ápolás végett.

— **A vasuti kocsi tisztántartása.** Az utazóközönség köréből gyakran merül fel

panasz amiatt, hogy a személykocsik szakaszait közbeeső állomásokon a beszálláskor ételmaradékokkal beszemetelve és bepiszkítva találja. Minthogy a kocsi ily állapotba, különösen a mostani járvány idejében közegészségi szempontból súlyos kifogás alá esik, de mert ez általában is a tisztaság és rend szempontjából meg nem tűrhető, a magyar királyi államasutak igazgatósága a személykocsik tisztántartása érdekében újból szigorú intézkedéseket léptetett életbe. Mindazokat az állomásokat, amelyekből vonatok kiindulnak, szigorú büntetés terhe alatt kötelezte, hogy ezen vonatokba csak oly kocsikat sorozzanak be, melyek tisztaság szempontjából a legszigorubb követelményeknek megfelelnek. A kalauzoknak kötelességévé tette, hogy utközben a tisztaság fejtartásáról gondoskodjanak, s ha annak szüksége fellelül, az utazóközönséget felkérjék, hogy a szakaszoknak beszemetelése, avagy bepiszkításától tartózkodjanak. Az utazóközönség az állomás váró- és éttermekben, valamint a személykocsikban kifüggesztett „Felhívás”-ban felkérte, hogy a kocsi tisztaságának fenntartásában közreműködjék, azon várakozásnak adva kifejezést, hogy a multét osztályhoz tartozó jobb érzésű utazóközönség a vasuti személyzetet a tisztaság érdekében kifejtendő törekvésében támogatni fogja. Az igazgatóság az esetben, ha ezen figyelemzetése és felhívása eredményre nem vezetne, — kénytelen volna beszemetelt és bepiszkított kocsiszakaszoknak tisztítását, az Üzletszabályzat 23. §-án alapuló jogánál fogva tisztítási díjat beszédni az illető utastól, bár ily díjak bezedése ugy az adminisztrációra, mint az utazó közönségre nézve is kellemetlenséggel járna.

— **Ásványvizeink harca.** Örömmel észleljük, hogy az utóbbi időkben a magyar ásványvizek lépésről-lépésre elhódítják a külföldi ásványvizek által dominált területeket. Ez a közgazdaságilag és egészségügyileg örövendetes esemény onnan datálódik, hogy a Magyar ásványviz forgalmi és kivitelri t. r. budapesti cég nagy áldozatok árán minden magyar városban lerakott létesít és dacára a felemelt fuvarételeknek és az ásványviz felszereléséhez szükséges nyersanyagok állandó áremelkedésének az árakat lényegesen redukálta. Ezt a külföldi vizek kizorítására irányuló akcióit örömmel üdvözöljük és felhívjuk t. olvasónk figyelmét fenti cég által városunkban létesített lerakatra, ahol a kitünőbb magyar ásványvizeket palackonként is árusítják.

— **A vasut tolvajai.** A kassa-oderbergi vasut ruttkai osztálymérnöksége észrevette, hogy a zsolna—alsókubini ut mentén levő 119. számú őrház mellett lerakott vasuti sineket, valami tolvajszöveget megdézsmálta. Nyomban vizsgálatot rendeltek el, melynek eredményeként kitudt, hogy az őrház melől körülbelül 350 korona ára sin hiányzik. A különös esetet bejelentették a csendőrségnek is, de a ruttkai őrs által foganatosított nyomozás ezideig eredményre nem vezetett.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csudnál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való

bedörzslések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzslése mindig jónak bizonyult. Ezen kitérő háziszser jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzslésképpen az influenza ellen is és üvegeben: à K—80, K 1.40 és K 2.— a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expellert) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.



A
közeledő
mindszent
napja al-
kalmából
ajánljuk

Steiner Lajos

☐ sírközlét ☐

Turóczi mártónban.

Nyitott ér.

(Ezrovatban közlöttékért nem felelős a szerkesztő.)

Borszéki GYÓGY-ÜDÍTŐVIZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Főraktár: MIHALUSZ JÁNOS

fűszer-, csemege- és ásványvízkereskedő Zsolna.

KÖZGAZDASÁG.

Ragadós száj- és körömfájás.

A ragadós száj- és körömfájásjárvány az országban már oly nagymérvben van elterjedve, hogy alig remélhető, miszerint vármegyénk állatállománya azt ezen országos járvány alkalmával elkerülheti.

Ezidőszert 42 vármegyei és városi törvényhatóság van már fertőzve s fertőzve van már a reánk néző különösen veszélyes Árva, Zólyom és Nógrád vármegye is. Nem tartjuk tehát indokolatlannak, ha vármegyénk gazdalközönségét ezen veszély ellen való védekezésre felhívjuk. Ezen betegségnek nagyfokú ragályozó képessége oka annak, hogy a betegség, ha egyszer valahol fellép, oly gyorsan terjed. Mert ugyanis nemcsak a közvetlen érintkezés útján kapják meg a hasított körmű állatok a betegséget, hanem

közvetve is azáltal, hogy ilyen beteg állatok fertőző nyálkájával érintkezésbe jövő emberek s a betegségre nem vidámó állatok, mint lovak, kutyák, madarak is elhurcolják azt.

Igen nehéz tehát a védekezés s éppen ezért minden állattartó gazdának a véletekig menő óvatossággal, körültekintéssel kell minden lehető elkövetnie — saját jól fellogott érdekében — hogy a betegségtől állatállományát lehetőleg megvédje. Nem szabad csak a hatóság intézkedéseiben elbizakodnia, mert jól tudjuk, hogy a legerélyesebb intézkedések is a legszűlő fórumoknál egyes hanyag előjárások nemtörődömsége által, egyesek hasznosító természetü miatt céltalanok; ezen elrendelt üdvös intézkedések teljes egészében végrehajtvá alig lesznek.

Hogy a betegség mennyire súlyos csapás-ként nehezedik most különösen a nagy állatdrágaság miatt gazdáinkra, azt különösen hangsúlyoznunk alig kell, az állatok — ha a betegség enyhe lefolyású is — lefogynak, a beteg állatok teje fel nem használható, a szopósorjuk — ha beteg anyaktól táplátnak — elhullanak, a forgalom, állatvásárok szünetelése által óriási anyagi veszteséggel szünetnek különösen kisgazdáink s így közvetve a fogyasztó közönség az élelmi cikkek mindinkább s talán már alig fokozódható drágulása által.

A törvényhatósági m. kir. állatorvos már javaslatot tett vármegyénk alispánjának a szükséges óvintézkedéseknek elrendelése iránt.

Mi ezután különösen az intelligens gazdákhoz fordulunk azon kéressel s jóakaró figyelemzetéssel, hogy saját érdekükben is, de a közőj érdekében hassanak oda a periferiákon, hogy ezen hivatalos rendelkezéseknek fogantatásukat s hogy különösen eltilkólások ne történjenek.

Állatállományuk megóvása céljából pedig azon legyenek, hogy ezen válságos időkben állatvásárokat lehetőleg fel ne keressenek, idegen embereket s különösen kupeceket, herelőket, koldusokat, pásztorokat udvaraikba, istállóikba be ne eresszenek, saját cselédeküket pedig a lesgzigorúbban ellenőrizték, hogy idegen, messzebbfekvő s különösen fertőzött helyekre még látogatóba se menjenek, állatállományukat naponta szorgosan vizsgálják meg s ha a száj- és körömfájásnak csak gyanúját is észlelnék, ezeknek szoros elkülönítése után a hatóságnak azonnal jelentést tegyenek.

Ezen intézkedések azok, amelyeknek szoros betartása által a betegségtől s az ennek káros következményeitől állatállományukat megóvhadják s mi csak üdvös szolgálatot véltünk tenni avval, hogy gazdáinkat ezután a fentebbiekre figyelmeztettük.

Felölős szerkesztő: Dugovich Titus.

Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.

Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencé.

MÉDA B.

fűszer- és csemegekereskedése
Turóczi mártón, főtér.

Őszi és téli idény.

Teasütemény, cukorkák,
halkonsservek, füstölt hús-
árak, likörök és borok.

Déli gyümölcsök

legolcsóbb bevásár-
lási forrása.

Naponta friss virsli!

Magyar és francia pezsgő!

2560/1910 tk. szám.

Hirdetmény.

Károlyfalu község telekkönyve birtokszá-
bályozás következtében átalakított és ezzel
egyidejűleg azokra az ingatlanokra néve, a
melyekre az 1880 : XXIX., az 1889 :
XXXVIII., és az 1891 : XVI. t.-czikkek a
tényleges birtokos tulajdonjogának bejegy-
zését rendelik, az 1892 : XXIX. t.-czikkekben
szabályozott eljárás a telekbejegyzőknyvi be-
jegyzések helyesbítésével kapcsolatosan
foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, akik 1886 : XXIX.
t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján — ide érte e
§-oknak az 1889 : XXXVIII. t.-c. 5. és 6.
§-aiban és az 1891 : XVI. t.-c. 15. §. a)
pontjában foglalt kiegészítéseit és valamint
az 1889 : XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891 évi
XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszkö-
zött bejegyzések, vagy az 1886 : XXIX.
t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvény-
telenségét kimutathatják, e végből törlési
kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1911.
évi április hó 30-ig bezárólag a telekkönyvi
hátországhoz nyújtsák be, mert az ezen meg
nem hosszabbítható záros határidő eltelte
után indított törlési kereset annak a harmadik
személynek, a ki e közben nyilvánkönyvi
jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, a kik az 1886. évi
XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak esetében —
ide érte az utóbbi §-nak az 1889 : XXXVIII.
t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit
is — a tényleges birtokos tulajdonjogának
bejegyzése ellenében ellentmondással élni
kívánának, írásbeli ellentmondásukat hat
hónap alatt, vagyis 1911 évi április hó 30-ik
napjáig bezárólag a tkvi hatóságához nyúj-
tsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható
záros határidő eltelte után ellentmondásuk
többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mind azok, a kik a telekkönyv
átalakítása tárgyában tett intézkedések által,
nem különben azok, a kik az 1. és 2. pontban
közlített esetekben kivül az 1892 : XXIX. t.-c.
szerinti eljárás és az ennek folyamán történt
bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi
jogaikat bármely irányban sértve vélik —
ide érte azokat is, a kik tulajdonjog arányá-
nak az 1889 : XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján
történt bejegyzését szerelmesnek találják —
e tekintetben a felszólalásukat tartalmazó
kérvényüket a tkvi hatóságához hat hónap
alatt, vagyis 1911. évi április hó 30-ik napjáig
bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem
hosszabbítható záros határidő elmulta után
az átalakításkor közbe jött téves bevezetésből
származó bármennyű igényeket jóhiszemű
harmadik személyek irányában többé nem
érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket
pedig csak a törvény rendes útján és csak
az időkészen nyilvánkönyvi jogokat szerzett
harmadik személyek jogainak sérelme nélkül
támadhatják meg.

Egyáltalán figyelmeztetnek azok a felek,
a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okira-
tokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz
egyszermind egyszerű másolatokat is csatol-
tak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az
eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság, Turóczi-
szentmárton, 1910. évi október hó 15-én.

Petrás Mihály s. k.
kir. bírór

A kiadmány hitelűl.

Roll, s. k.
kir. tkvezető

861/1910. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel köz-
hírré teszi, hogy a turóczzsentsmártoni kir.
jbróságának 1909. évi V. l. 40. számú végzése
következtében dr. Borsodi Ignác ügyvéd ál-
tal képviselt Vessi Mór javára 321 korona
44 fillér s jár. erejéig 1910. évi szeptember
hó 29-én fogatosított kielégítési végrehaj-
tás útján lefoglalt és 885 koronára becsült
következő ingóságok, u. m.: butor, zenemű,
fegyver nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a turóczzsentsmártoni kir.
jbróság 1910. évi V. l/a. számú végzése
folytán 321 korona 44 fillér tőkekövetelés,
ennek 1909. évi június hó 23. napjától járó
5% kamatai és eddig összesen 192 korona
8 fillérben bíróság már megállapított költsé-
gek erejéig, Alsóruttkán a Kálmán kertben
leendő megtartására **1910. évi november hó
3-ik napjának d. u. 3 órája** határidőül kitű-
zetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel
oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. év. LX.
t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz-
fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szük-
ség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingosá-
gokat mások is le- és felülfoglaltatták és
azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen
árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §-a ér-
telmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Turóczzsentsmárton 1910. évi okt.
hó 20. napján.

Goldbrunner Gyula
kir. bírósági végrehajtó.

Az elismert legjobb, legel-
terjedtebb magyar napilap

Az Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Rákóczi-ut 54.

Főmunkatársak: **Herczeg Ferenc,**
Kenedi Géza, Kóbor Tamás,
Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.**
Szerkesztő társ: **Dr. Ágai Béla.**

Előfizetési árak: 1 óra 2 kor. 40 fillér,
1/4 évre 7 kor. fél évre 14 kor. egy évre 28 kor.

Nincs többé csúz, reuma, köszvény,
ha állandóan a
Stubnyai Fenyő Sósorszesz
bedörzsöléseket használja.

Minden hűlésből eredő fájdalmat már rövid
használat után szüntet. Kapható mindenütt!
Nagy 6 üveg vételénél portómentesen a készí-
tőnél: **Detrich Endre,** gyógyszerész, Stubnya-
fürdő, 1/4 üveg 40 f., 1/2 ü. 1 kor. 1/1 ü. 2 kor.



I. rendü

Garamvölgyi bükkhasábfu

vagononként 180 kor. Ölen-
ként házhoz szállítva 34 kor.
Ajánlatos a sürgös megren-
delés, mert készletem igen
kicsi.

Büchler Márk
Turóczzsentsmárton.

09168

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas” véd-
jeggyel!



Hirdetéseket
felvesz a kiadóhivatal.

MEGHIVÓ

a Turóczi sürfözde részvénytársaságnak Turóczzsentsmártonban
1910. november hó 26-án d. u. 3 órakor a Turóczi kaszinóban tartandó

XVII. rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Elnöknek ad hoc s két jegyzőkönyv hitelesítőnek választása.
2. Zárószámok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. Két visszalépő választmányi tag helyének betöltése.
5. A felügyelő-bizottság egy évre való megválasztása.
6. Tetszés szerinti indítványok. (Az indítványokat azonban a részvénytársaság alapszabályaiak 16. §-a értelmében 24 órával előzetesen be kell jelenteni az igazgatóságnál.)

Turóczzsentsmártonban, 1910. évi október 20-án.

Az igazgatóság.

A meghatalmazások a közgyűlés megnyitása előtt átadandók. A felügyelő bizottság által megvizsgált zárószámok, ugyszintén a nyereség- és veszteség-számla az alapszabályok 29. §-a értelmében a közgyűlés előtt 8 napon át a gyár irodahelyiségeiben megtekintethetők lesznek.

10203

H I R D E T M É N Y.



Ezenel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXVII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1910. november hó 17. és 18-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1910. évi október hó 23-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

Óvás!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyásoltassa magát olyan hirdetések által, amelyeknek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebbi rendszerű gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt vegye figyelembe, hogy varrógépeinket nem viszontelárusítók utján, hanem saját üzletelhelyiségünkben közvetlenül adjuk el a közönségnek.

Csak oly üzletekben, melyek ezen címerrel vannak ellátva



szerezhetők be Eredeti SINGER varrógépek

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

Turócszentmárton, Léva, Pozsony, Besztercebánya, Selmecbánya, Rózsahegy, Zsolna, Alsókubin.

Fix fizetés és magas jutalék mellett alkalmunk vidéki ügynököket, sorsjegy észletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300–600 korona. **HECHT BANKHÁZ RÉSZV. TÁRSASÁG** Budapest, Ferencziek tere 6.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult községnyél, oszónál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: TÖRÖK József gyógyszerésznél, Budapest.

DE Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Legszébb, legolcsóbb és legkényelmesebb

VILÁGÍTÁS AZ ACETYLEN

Különösen a mi szabadalmazott Párisi világításon arany-„Ideal” készülemmel kintüntetett kúnnkel. A kezelése egyszerű, az üzem olcsó, biztos és veszélytelen. Egy 40 gyertyafényű Auer-égy körülbélű 1 1/2 fillérbe kerül. Több mint 1000 darab van üzemben. 5 évi jótállás.

Kellner és Schanzer BUDAPEST, Aulich-u. 2.
az egyesült karbidgyárak képviselői.

Csak komoly érdeklődőkre reflektálunk.

Óh jaj!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

s elnyálkásodás ellen gyors s biztos hatású

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítőnő ízűek. Dobozba 1 és 2 korona. Próbadozob 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszer-tár

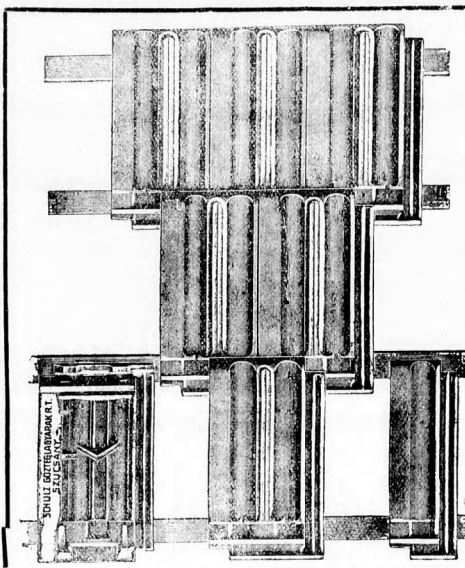
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Eljen!



Egger mellpasztillája hamar meggyógyított!

KAPHATÓ: Turócszentmárton: Toperozer Sándor; Csáková: Negru Dénes, Tikáts Rihárd, S. Vuits; Ujarad: Termajgó O. örök. gyógyszer-tárakban.



Schulz Gőztéglagyárak

Részvénytársasága

Szúcsány (Ks.-Od. vasút) és Turócszentmárton gőztéglagyárai

szállítanak:

Francia kettőshornyolt-, horyolt- és hódfarku fedélserepet, alagszóveket, nyersfalazati és idomtéglatat vízhatlan, fagyellenálló, egyenletes minőségben. Minden iparágának megfelelő chamotte és tűzálló téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku gyári kéményeket, kazánfalazásokat és tűzelési berendezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: Szúcsány. Elárusítóhely Turócszentmártonban **SCHULZ LIPÓT** cégnél.

Gyógyítsd az iszákosságot,

mig az iszákos a törvényt nem sérti meg.

Mentsd meg, mielőtt a szesz egészségét, munkakedvét és vagyonát tönkreteszi, vagy a halál a mentést lehetetlenné teszi.

Alkolin az alkohol oly pótléka, mely előidézi, hogy az iszákos a szesz italoktól megundorodik.

Alkolin teljesen ártalmatlan és oly biztosan hat, hogy a legiszákosabb embernél sem fordul elő visszaesés.

Alkolin a legujabb, amit a tudomány e téren alkotott s már sok ezer embert mentett meg a nyomortól és végromlástól.

Alkolin könnyen oldható szer, melyet például a háziasszony férjének, anélkül, hogy az valamit észrevenne, reggelijébe is bethet. A legtöbb esetben az illető nem is érti meg, hogy hirtelen nem bírja az alkoholt és azt hiszi, hogy annak túlságos élvezete az oka ennek, mint ahogy egy ételt meg lehet utáni, ha abból túlságos sokat eszik az ember.

Alkolin kellene, hogy minden apa a fiának, diáknak adjon, mielőtt a vizsgán megbukik, mert ha nem is adta magát egészben az italnak, mégis gyengíti agyát. — Egyáltalában ajánlatos, hogy mindenki, akinek nincs elég akaraterije az alkoholtól való visszatartáshoz, egy adag Alkolin-t bevegjen. Ez teljesen ártalmatlan. Ez által konzerválja egészségét és megtakarít sok pénzt, amelyet különben borra, sörre, vagy pálinkára költene.

Az Alkolin-szer 10 koronába kerül és a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett küldi csak az

Alkolin Institut, Copenhagen 1821. Dänemark.

Levelek 25 fillérrel, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendők.